

Pääluokka 24

ULKOASIAINMINISTERIÖN HALLINNONALA

Selvitysosa:

Toiminta-ajatus

Suomen turvallisuus, hyvinvointi ja menestyksen edellytykset perustuvat laaja-alaiseen yhteistyöhön muiden valtioiden ja kansainvälisten toimijoiden kanssa. Suomen ulkopoliittikan tavoitteena on kansainvälisen vakauden, turvallisuuden, rauhan, oikeudenmukaisuuden ja kestävä kehityksen vahvistaminen sekä oikeusvaltion, demokratian ja ihmisoikeuksien edistäminen.

Ulkoasiainministeriön toiminnan keskiössä ovat ulko- ja turvallisuuspolitiikka sekä ulkopoliittisesti merkittävät asiat. Toiminta perustuu hyviin kahdenvälisiin suhteisiin, vahvaan vaikuttamiseen Euroopan unionissa sekä tehokkaaseen monenkeskiseen yhteistyöhön osana kansainvälistä yhteisöä. Ministeriö edistää Suomen kaupallistaloudellisia etuja ja vastaa kehityspolitiikasta ja kehitysyhteistyöstä sekä vaikuttaa globalisaation hallintaan, kehittää kansainvälistä ja EU-oikeutta ja ihmisoikeuksia sekä huolehtii julkisuusdiplomatiasta. Ministeriön edustustoverkko palvelee suomalaisia ja koko suomalaista yhteiskuntaa. Edustustoverkon merkitys ja kattavuus korostuu kansainvälisessä vaikuttamisessa.

Ulkoasiainministeriön arvot ovat yhteistyö, luovuus ja tuloksellisuus. Hallitusohjelman ja ministeriön omien linjausten mukaisesti periaatteena on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön kaikessa toiminnassa.

Toimintaympäristö ja hallinnonalan strategiset prioriteetit

Maailmanpolitiikassa ja -taloudessa jatkuu rakenteellinen muutos ja taloudellisten ulkosuhteiden merkitys korostuu. Kansainvälisiin suhteisiin sisältyy tarve varautua erilaisiin kriiseihin ja häiriötilanteisiin, myös Euroopan alueella, kuten Ukrainan tilanne osoittaa. Keskinäisriippuvuuden merkitys kasvaa ja mm. kyberturvallisuus nousee entistä tärkeämmäksi teemaksi. Suomalaiset odottavat kehitysyhteistyöltä selvempiä tuloksia. Myös kansalaisten, muun valtionhallinnon ja yritysten odotukset Suomen ulkoasiainhallinnon palveluita kohtaan ovat lisääntyneet. Samanaikaisesti julkisen talouden tilanne vaikuttaa heikentävästi myös ulkoasiainhallinnon toimintaedellytyksiin.

Toimintaympäristön muutos edellyttää ulkoasiainhallinnolta paremmin kohdennettua toimintatapaa ja entistä laajempaa ulkopoliittikan välineistöä.

Painopisteet:

Lähialueet ja Euroopan turvallisuus

Suomen lähialueiden merkitys säilyy suurena. Pohjoismaisen yhteistyön merkityksen odotetaan kasvavan. Ukrainan kriisillä on kauaskantoisia seurauksia EU:n ja Venäjän suhteille ja eurooppalaiselle turvallisuusjärjestykselle. Kriisi heijastuu myös EU-maiden ja Venäjän kahdenvälisiin suhteisiin. Suomelle ja EU:lle on tärkeää ylläpitää Yhdysvaltojen kiinnostusta Euroopan turvallisuuteen ja siinä tehtävään yhteistyöhön. Yhteistyössämme Naton kanssa on tarkasteltava uusia yhteistyön muotoja operaatiotoiminnan vähentyessä.

Tavoitteet:

- Tiivistetään ja laajennetaan pohjoismaista ulko- ja turvallisuuspoliittista yhteistyötä.
- Vahvistetaan EU:n ulkoista toimintaa sekä yhteistä turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaa.
- Tuetaan Ukrainan kriisin ratkaisua sekä Ukrainan poliittisen ja taloudellisen tilanteen vakauttamista. Tarkastellaan suhdetta Venäjään samalla ylläpitäen vuoropuhelua Venäjän kanssa kahdenvälisesti, EU-tasolla ja monenkeskisesti.
- Syvennetään kahdenvälisiä ja EU:n suhteita Yhdysvaltoihin sekä tuetaan Yhdysvaltain sitoutumista monenkeskiseen yhteistyöhön sekä Euroopan vakauteen ja turvallisuuteen.
- Kehitetään yhteistyötä Naton kanssa sekä EU-Nato -yhteistyössä.
- Kehitetään Suomen toimintaa arktisiin alueisiin liittyvissä kysymyksissä.

EU:n toimintakyvyn ja yhteisen ulkopoliittikan vahvistaminen

EU:n ulkosuhteiden vahvistaminen ja tähän sitoutuneet, tehokkaasti toimivat EU-instituutiot ovat Suomelle tärkeitä. EU-tasolla on tavoiteltava parantuvaa taloustilannetta, ratkaisukeskeisyyttä ja yhtenäisyyden säilyttämistä.

Tavoitteet:

- Edesautetaan yhteisen strategian ja sisällön luomista EU:n ulkopolitiikkaan. Tuetaan EU:n ulkosuhdehallinnon kehittämistä. Tavoitteena on ulkosuhteissaan vaikuttavampi, tehokkaampi, johdonmukaisempi ja yhtenäisempi EU. Tuetaan EU:n turvallisuus- ja puolustuspolitiikan sekä puolustusyhteistyön kehittämistä tavoitteellisella tavalla.
- Myötävaikutetaan EU:n laajentumisprosessin etenemiseen ja osallistutaan EU:n naapuruuspolitiikan kehittämiseen. Tuetaan EU:n strategisia kumppanuuksia koskevan politiikan vahvistamista.
- Tuetaan kestävien ratkaisujen löytämistä EU:n talous- ja velkakriisiin, sekä pyritään sitä kautta ylläpitämään unionin yhtenäisyyttä ja toimintakykyä.

Globalisaation hallinta ja monenkeskisen järjestelmän vahvistaminen

Kansainvälisen toimintaympäristön muutokset aiheuttavat uudistamispainetta myös monenkeskiselle järjestelmälle. Euroopan kehitys osoittaa, että YK:n peruskirjan keskeisten periaatteiden kunnioittaminen ei ole itsestään selvää modernissakaan maailmassa. Näiden periaatteiden vahvistamiseksi on edelleen tehtävä työtä maailmanlaajuisesti, sekä kahdenvälisesti että monenkeskisesti. Monenkeskisten toimijoiden on jatkossa entistä selvemmin pystyttävä osoittamaan toimintansa tuloksia ja kustannustehokkuutta. Globaalihallinnan kehittämiseksi on tärkeää sitoutua monenkeskiseen järjestelmään ja vahvistaa nykyisten mekanismien hyödyntämistä. Kansainvälisen yhteisön tulee pyrkiä kehittämään tehokkaita keinoja, mikä Suomen ulkoasiainhallinnon työkentässä tarkoittaa mm. avoimen ja sääntöperustaisen talous- ja kauppajärjestelmän vahvistamista, finanssimarkkinoiden toiminnan ongelmien käsittelyä sekä ratkaisujen hakemista luonnonvarojen hyödyntämiseen tai hauraisiin valtioihin liittyviin ongelmiin.

Tavoitteet:

- Toimitaan aloitteellisesti globaalihallintaan liittyvissä kysymyksissä Suomen kannalta tärkeillä aloilla (mm. kestävä kehitys, asevalvonta ja -riisunta, avoin sääntöihin perustuva talous- ja kauppajärjestelmä, globaalitalouden vakaus ja tasapaino, ympäristö, ilmasto, ihmisoikeudet, naisten oikeuksien edistäminen ja arktiset kysymykset). Tässä toiminnassa EU-vaihtamisen sekä monenkeskisen ja transatlanttisen yhteistyön rooli on keskeinen.
- Tuetaan YK:n peruskirjan keskeisten periaatteiden, YK-järjestelmän toimintakyvyn ja aseman vahvistamista sekä YK:n reformeja. Vahvistetaan monenkeskisten toimijoiden tuloksellisuutta, vaikuttavuutta ja avoimuutta.
- Vahvistetaan Suomen kykyä seurata uusia kansainvälisen yhteistyön mekanismeja sekä vaikuttaa niihin (mm. G-maita koskevat järjestelyt, ei-valtiolliset toimijat ja verkostot).

Taloudellisten ulkosuhteiden edistäminen

Kansainvälinen talouskriisi varjostaa näkymiä Suomessa ja Euroopassa. Kansainvälisessä taloudessa on nähtävissä positiivista virettä. Kehittyvien markkinoiden suhteellinen painoarvo jatkaa samanaikaisesti kasvuaan ja kilpailu näillä markkinoilla kiihtyy. Taloudellisten ulkosuhteiden edistämisen tulee olla yksi Suomen ulkopolitiikan keskeisiä alueita. Panostaminen Euroopan ulkopuolisiin kasvumarkkinoihin Aasiassa, latinalaisessa Amerikassa ja Afrikassa on tärkeää Suomen taloudellisen hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Uusien mahdollisuuksien hyödyntäminen edellyttää taloudellisissa ulkosuhteissa myös strategisempaa otetta sekä tiiviimpää yhteistyötä eri julkisrahoitteisten toimijoiden kesken. Ulkoasiainministeriö voi kauppapoliittisen ja VKE-toimenpitein edistää merkittävästi taloudellista hyvinvointia ja työllisyyden kasvua.

Tavoitteet:

- Jatketaan Team Finland -toiminnan vahvistamista, mukaan lukien kauppapolitiikka, markkinoillepääsy ja viennin edistäminen, ja ulkoasiainhallinto vastaa osaltaan sen toimeenpanosta.
- Vahvistetaan Suomen maakuva erityisesti EU:n ulkopuolisilla markkinoilla, julkisuusdiplomatian ja promootio-toiminnan kautta.
- Panostetaan EU:n kahden- ja alueiden välisiin vapaakauppasopimusneuvotteluihin Suomelle taloudellisesti tärkeiden maiden kuten Yhdysvaltojen ja Japanin kanssa, sekä erityisesti WTO:n puitteissa käytäviin kauppaneuvotteluihin.
- Vaikutetaan Venäjän WTO-velvoitteiden toimeenpanoon sekä EU:n ja Venäjän välisen taloudellisen vuoropuhelun ylläpitämiseen.

Köyhyyden vähentäminen, kestävän kehityksen, ihmisoikeuksien ja laaja-alaisen turvallisuuden edistäminen

Vaikka maailma on kokonaisuudessaan vaurastunut, on kehitys ollut maailmanlaajuisesti epätasaista. Eriarvoisuus sekä maiden sisällä että välillä on kasvanut. Arabimaiden yhteiskunnallinen murros on muuttanut toiminnan merkitystä kansainvälisillä foorumeilla. Väestönkasvu, nuorisotyöttömyys, ääri liikkeen toiminta, ruokakriisi, ympäris-

töngelmat, eriarvoisuutta ylläpitävät rakenteet (mm. huono hallinto, pääomapako ja korruptio), ihmisoikeusloukkaukset, valtioiden sisäiset ja alueelliset konfliktit ja luonnononnettomuudet muodostavat esteen kehitysmaiden kehittymiselle ja vaikuttavat myös Suomeen ja Eurooppaan mm. lisääntyvän maahanmuuton ja turvallisuusongelmien kautta. Toimintaympäristöä kehitysmaissa ei paranneta yksin kehitysyhteistyön keinoin, vaan tarvitaan myös muiden politiikkalohkojen kokonaisvaltaisia ja johdonmukaisia toimia. Toiminnan perustana ovat Suomen vahvuudet kuten rauhanvälitys, oikeusvaltiokehitys, laadukas koulutus, hyvä hallinto, ekologinen kestävyys, tasa-arvo ja pohjoismainen malli.

Tavoitteet:

- Kehityspoliittisen ohjelman ja ihmisoikeuspoliittisen selonteon mukaisesti vähennetään äärimmäistä köyhyyttä ja eriarvoisuutta sekä konfliktien ja luonnonkatastrofien aiheuttamaa kärsimystä, edistetään kestävästä kehityksestä sekä oikeusvaltion, demokratian, ihmisoikeuksien ja naisten aseman vahvistamista. Vahvistetaan Suomen kehityspoliittikan ja kehitysyhteistyön vaikuttavuutta.
- Kehitysyhteistyötä kohdennetaan kehityspoliittisen toimenpideohjelman linjausten mukaisesti kaikkein köyhimpiin maihin ja toimintaa hauraissa valtioissa vahvistetaan.
- Suomi vaikuttaa aktiivisesti vuoden 2015 jälkeisen kehitysohjelman valmistelussa.
- Puututaan kehityksen esteisiin edistämällä kehitystä tukevaa politiikkajohdonmukaisuutta Suomessa, EU:ssa ja globaalitasolla.
- Edistetään rauhaa ja vakautta vahvistamalla Suomen roolia rauhanvälitystoiminnassa ja nykyisiä yhteistyöverkostoja (ml. Pohjoismaat) ja vahvistamalla kansainvälisen oikeuden noudattamista ja kehittämistä.
- Osallistutaan kansainväliseen siviili- ja sotilaalliseen kriisinhallintaa kansainvälistä vastuunkantoa osoittavalla tavalla ja kokonaisvaltaista lähestymistapaa noudattaen.
- Edistetään kehitysmaiden osallistumista kansainväliseen kauppaan sekä talouskehityksen laajapohjaisuutta ja köyhyyttä vähentää vaikutusta sekä vahvistetaan kehitysmaiden kykyä kotimaisten tulonlähteiden keräämiseksi (ml. verotus).

Joustava ja resurssitehokas ulkoasiainhallinnon toiminta ja palvelut

Ulkoasiainhallinnon väheneviä voimavaroja on keskitettävä erityisesti maihin ja alueisiin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Ulkomaan edustustoihin odotetaan ohjautuvan muiden ministeriöiden henkilöresursseja niiden toimialoihin kuuluvissa tehtävissä.

Tavoitteet:

- Sopeutetaan ulkoasiainhallinnon toiminta entistä täsmällisemmin käytössä oleviin voimavaroihin. Rajataan toimintaa strategisten prioriteettien mukaisesti, keskittämällä ja keventämällä hallinnonalan sisäisiä prosesseja sekä hyödyntämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa kotimaassa ja ulkomailla. Ulkomaanverkoston vaikuttavuutta ja tuloksellisuutta tehostetaan toiminnan tarkemmalla kohdentamisella sekä edistämällä Suomen kansainvälisiä toimintoja Team Finland -toimintamallin kautta.
- Jatketaan edustustoverkon kehittämistä kokonaisvaltaisesti, huomioiden pohjoismaisen yhteistyön lisäksi yhteistyömahdollisuudet EU:n ulkosuhdehallinnon kanssa.
- Kehitetään kansalaispalvelujen järjestämisen joustavuutta, kustannustehokkuutta ja vastaavuutta muuttuvaan kysyntään mm. uusia digitaalisia ratkaisuja hyödyntämällä.
- Kehitetään tietojärjestelmiä vastaamaan ulkoasiainhallinnon laajaa tehtäväkenttää, pyrkimyksenä käyttäjystävällisyys ja korkeatasoinen tietoturva.
- Tehostetaan ulkoasiainhallinnon viestinnän vaikuttavuutta keskittymällä entistä paremmin hallinnonalan strategiaan painopisteisiin.

Sukupuolten välinen tasa-arvo

Ulkoasiainministeriön hallinnonalalla sitoudutaan hallitusohjelman mukaisesti edistämään sukupuolten välistä tasa-arvoa päätöksenteossa hallinnonalan erityispiirteet huomioon ottaen. Ministeriön periaatteena on sukupuolten välisen tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen ministeriön toiminnassa. Ministeriön johto vahvisti lokakuussa 2013 tätä koskevan toiminnallisen tasa-arvon linjauksen.

Ulkoasiainministeriön hallinnonalan määrärahoista noin 74 % on siirtomenoja, joiden vaikutukset sukupuolten asemaan riippuvat rahoituksen saajien päätöksistä. Hallitusohjelmassa ulkoasiainhallinnon kärkihankkeeksi on nimetty kauppapolitiikan taloudellisten ulkosuhteiden ohjelman kansainvälistyminen ja vienninedistäminen. Kärkihankkeeseen selvitettävään sukupuolten tasa-arvoa globaaleissa arvoketjuissa ja kaupankäyntiä tukevan kehitysyhteistyön

roolia naisten ja miesten välisen tasa-arvon ja naisten työllisyyden edistäjänä kehitysmaissa. Selvityksessä tarkastellaan sukupuolijakoa ja siihen perustuvia rajoitteita globaaleissa arvoketjuissa sisältäen teollisuus- ja kehitysmaankölkulman sekä taloudellisen arvonlisäyksen seurauksena syntyviä vaikutuksia sukupuolten tasa-arvoon. Selvityksen tarkoituksena on analysoida eri tapoja ja instrumentteja, joilla tasa-arvokehitystä ja naisten työllisyyttä kehitysmaissa voidaan tukea kappapolitiikan ja kauppaa tukevan kehitysyhteistyön kautta.

Kehityspolitiikassa edistetään läpileikkaavasti naisten ja tyttöjen oikeuksia sekä sukupuolten välistä tasa-arvoa. YK:n turvallisuusneuvoston päätöslauselman 1325 "Naiset, rauha ja turvallisuus" kansallisen toimintaohjelman toimeenpanossa kiinnitetään huomiota naisten aseman vahvistamiseen ja osallistumiseen konfliktien ehkäisyyn, ratkaisemiseen ja rauhanrakentamiseen. Ohjelma tukee sukupuolinäkökulman valtavirtaistamisen vahvistamista hallitusohjelman linjausten mukaisesti.

Pääluokan valtuudet momenteittain (milj. euroa)

		2014	2015
		varsinainen talousarvio	esitys
24.30.50	<i>Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle</i>		
	— kehitysyhteistyö- ja lähialueyhteistyövaltuus	168,19	168,19
	— kehitysyhteistyö- ja lähialueyhteistyövaltuus	100,00	100,00
24.30.66	<i>Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)</i>		
	— kehitysyhteistyö- ja lähialueyhteistyövaltuus	716,88	487,69

Hallinnonalan määrärahat vuosina 2013—2015

		v. 2013	v. 2014	v. 2015	Muutos 2014—2015	
		tilinpäätös	varsinainen	esitys	1000 €	%
		1000 €	1000 €	1000 €		
01.	Ulkoasiainhallinto	226 640	227 008	240 693	13 685	6
01.	Ulkoasiainhallinnon toimintame- not (siirtomääräraha 2 v)	200 551	202 407	213 489	11 082	5
21.	Ulkoasiainministeriön hallinnon- alan tuottavuusmääräraha (siirto- määräraha 2 v)	794	974	1 155	181	19
29.	Ulkoasiainministeriön hallinnon- alan arvonlisäveromenot (arvi- omääräraha)	21 295	19 627	16 449	-3 178	-16
74.	Talonrakennukset (siirtomäärära- ha 3 v)	4 000	4 000	9 600	5 600	140
10.	Kriisinhallinta	57 080	73 662	52 532	-21 130	-29
20.	Suomalaisten kriisinhallintajouk- kojen ylläpitomenot (arviomäärä- raha)	43 503	56 302	37 172	-19 130	-34
21.	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	13 577	17 360	15 360	-2 000	-12
30.	Kansainvälinen kehitysyhteis- työ	958 392	901 844	811 422	-90 422	-10
50.	Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle	0	0	—	—	0

	v. 2013	v. 2014	v. 2015	Muutos 2014—2015	
	tilinpäätös 1000 €	varsinainen talousarvio 1000 €	esitys 1000 €	1000 €	%
66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	940 392	891 844	801 422	-90 422	-10
88. Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen (siirtomääräraha 3 v)	18 000	10 000	10 000	—	0
90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot	96 496	93 008	85 850	-7 158	-8
50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)	1 733	1 756	1 650	-106	-6
51. Hädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)	29	45	45	—	0
66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)	90 051	86 507	81 455	-5 052	-6
67. Kansainvälisen ilmastopimuksen alaisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)	500	500	100	-400	-80
68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha 3 v)	3 200	3 200	1 600	-1 600	-50
95. Kurssivaihtelut (arviomääräraha)	982	1 000	1 000	—	0
Yhteensä	1 338 607	1 295 522	1 190 497	-105 025	-8

Henkilöstön kokonaismäärä¹⁾

1 562

1 528

1 495

¹⁾ Hallinnonalalla arvioidaan olevan lisäksi sotilaalliseen ja siviilikriisinhallintaan palkattua henkilöstöä vuonna 2015 noin 660 henkilöä ja ulkomaanedustuksen toimipisteisiin asemamaasta palkattua henkilöstöä vuonna 2015 noin 1 075 henkilöä.

01. Ulkoasiainhallinto

Selvitysosa: Tuotokset ja laadunhallinta

- Hallinnonalan johtamisen kehittämistä jatketaan tavoitteena toiminnan vaikuttavuuden ja tuloksellisuuden entistä järjestelmällisempi ohjaaminen ja arviointi. Toimintaa rajataan ja resurssit ohjataan strategisten prioriteettien mukaisesti keskittämällä ja keventämällä hallinnonalan sisäisiä prosesseja sekä hyödyntämällä yhteistyötä eri toimijoiden kanssa niin kotimaassa kuin ulkomailla.
- Voimavarat keskitetään erityisesti niihin maihin ja alueisiin, joiden poliittinen ja taloudellinen merkitys on Suomen kannalta kasvamassa. Suomen ulkoisen edustautumisen rakenteen ja toimintatapojen kehittämistä jatketaan. Kehittämistyössä otetaan huomioon pohjoismaisen yhteistyön lisäksi EU:n ulkosuhdehallinnon kehittyminen sekä Team Finland -toimintamalli.
- Edustustojen tarjoamat kansalaispalvelut ovat edustustoja eniten työllistävä sisältötehtävä. Kansalaispalveluita kehitetään vastaamaan muuttuvaa kysyntää kansalaispalvelustrategian mukaisesti mm. uusia digitaalisia ratkaisuja hyödyntämällä. Kansalaisten omaa vastuuta korostetaan. Maahantulopalveluiden järjestämisessä, laittoman maahantulon ja ihmiskaupan torjunnan estämisessä sekä kriisiasioissa hyödynnetään viranomaisten välistä yhteistyötä sekä pohjoismaisen ja EU-yhteistyön tuomia mahdollisuuksia.

- Ulkoasiainhallinnon viestinnän tavoitteena on lisätä Suomen ulkopolitiikan painopisteiden, kansainvälisten vahvuuksien sekä ulkoasiainhallinnon ja sen palveluiden näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Ulkoasiainministeriön viestintätoimintojen organisaatorakenteen uudistus viedään loppuun.
- Suomi toimii vuonna 2015 Barentsin euroarktisen neuvoston (BEAC) puheenjohtajana ja isännöi ydinterrorismin torjuntaa koskevan globaalialoitteen (GICNT) yleiskokouksen.

Toiminnallinen tehokkuus

- Osana ministeriön suunnittelujärjestelmää jatketaan toiminnan tuloksellisuuden ja tuottavuuden mittaamisen, ml. toimintolaskenta, kehittämistä valtionhallinnon yhteisiin talous- ja henkilöstöhallinnon prosesseihin perustuvan tietojärjestelmän (Kieku) taloushallinto-osuuden pohjalta.
- Ulkoasiainhallinnon tietojärjestelmiä kehitetään vastaamaan hallinnonalan tehtäväkenttää, tavoitteena käyttäjäystävällisyys ja korkeatasoinen tietoturva. Tavoitteena on korotetun tietoturvasuustason saavuttaminen vuoden 2015 aikana. Tietoturvasuustason kehittämistä jatketaan myös JulkICT:n kanssa Satu-hankkeessa kansainvälisten velvoitteiden asettamien reunaehtojen mukaisesti. Muita kehittämiskohteita ovat mm. asiakirjallisen tiedon hallinnan välineet, ulkoasiainhallinnon tuottaman tiedon läpinäkyvyyttä ja käytettävyyttä lisäävä tietovarastohanke sekä viisumitoimintojen tietojärjestelmät.
- Uudistetun valmius- ja tilanneorganisaation toiminta jalkautetaan lopullisesti, ml. ulkoasiainhallinnon keskitetyn päivystysjärjestelyn tarkastelun viimeistely.
- Ulkoasiainministeriö hallinnoi kirjanpitoarvoltaan noin 246 milj. euron kiinteistöomaisuutta. Kiinteistöstrategian mukaisesti tavoitteena on entistä parempi taloudellisuus, tuottavuus ja tarkoituksenmukaisuus kiinteistöjen hallinnassa. Ministeriön kuntokartoitusohjelmaa jatketaan ulkomailla sijaitsevien kiinteistöjen kunnon ja arvon tarkentamiseksi. Kotimaassa parannetaan tilatehokkuutta yhteistyössä Senaatti-kiinteistöjen kanssa. Merkittävin vireillä olevista korjaushankkeista on New Delhin edustustokiinteistön peruskorjaus.
- Suomen viisumitoimintojen kehittäminen jatkuu erityisesti Suomen Venäjän edustustoissa biometriikan käyttöön otolla Schengen-biometriikka-alueen laajetessa. Venäjän toimintoihin liittyen Kouvolan viisumipalvelukeskuksen toimintaa ja resurssointia kehitetään ottaen huomioon erityisesti viisumikysynnän vaihtelut.
- Osana hallinnonalan vaikuttavuus- ja tuloksellisuusohjelmaa ja säästötoimia jatketaan ydintoimintojen läpikäyntiä ja priorisointia sekä tukitoimintojen kehittämistä. Vuonna 2015 hallinnonalalta vähennetään 37 tehtävää.

Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

- Henkilöstöpolitiikka ja -hallinto edistää ulkoasiainhallinnon työn tuloksellisuutta. Tehtäväkuvien ja osaamisen kehittäminen, sujuva tehtäväkierto, johdonmukainen urakehitys ja työhyvinvointi laajassa merkityksessä ovat keskeisiä tuloksellisuuden osatekijöitä. Henkilöstövoimavarat, ml. rekrytointi, kohdennetaan entistä paremmin hallinnonalan prioriteettialueille kokonaisvaltaisen resurssisuunnittelun keinoin.
- Ulkoasiainhallinnon henkilöstöstrategian 2015 - 2015 toimeenpanoa aloitetaan. Johtajapolitiikassa kiinnitetään erityistä huomiota hyvän johtajuuden periaatteiden toteutumiseen kaikessa esimiestyössä.
- Työhyvinvoinnin valtavirtaistamista jatketaan mm. hyödyntämällä työtyytyväisyysbarometrin tuloksia työhyvinvoinnin arvioinnissa. Ulkomaanedustuksen terveydenhuoltoa koskeva lakiuudistus toimeenpannaan osana lakia ulkomaanedustuksen korvauksista.
- Hallinnonalan pitemmän aikavälin tavoitteena on ottaa käyttöön valtionhallinnon yhteisen Kieku-järjestelmän henkilöstöhallinto-osuus siinä vaiheessa, kun siinä voidaan ottaa huomioon ministeriön lainsäädäntöön perustuvien rakenteiden ja toiminnan edellyttämät ominaisuudet.

Ulkoasiainhallinnolle asetettujen tavoitteiden mukaiset tunnusluvut

	2013 toteutuma	2014 ennakoitu	2015 tavoite
<i>Kansalaispalvelut</i>			
Hädänalaisten avustaminen	Tapaus aloitettu 24 h kuluessa tiedoksi saamisesta	Tapaus aloitettu 24 h kuluessa tiedoksi saamisesta	Tapaus aloitettu 24 h kuluessa tiedoksi saamisesta
Kriisipäivystys/tehostettu tilan- neseurantana	Käynnistetty 1 h kuluessa tiedoksi saamisesta	Käynnistetty 1 h kuluessa tiedoksi saamisesta	Käynnistetty 1 h kuluessa tiedoksi saamisesta

	2013 toteutuma	2014 ennakoitu	2015 tavoite
Matkustustiedotteet	Päivitetty joka toinen kuukausi ja vähintään 10 h kuluessa siitä, kun toimialueen turvallisuustilanteessa on tapahtunut muutos	Päivitetty joka toinen kuukausi ja vähintään 10 h kuluessa siitä, kun toimialueen turvallisuustilanteessa on tapahtunut muutos	Päivitetty joka toinen kuukausi ja vähintään 10 h kuluessa siitä, kun toimialueen turvallisuustilanteessa on tapahtunut muutos
Konsulikomennuskuntien lähtövalmius/vastaanottaminen	Korkeintaan 6 h kuluessa lähettämispäätöksestä	Korkeintaan 6 h kuluessa lähettämispäätöksestä	Korkeintaan 6 h kuluessa lähettämispäätöksestä
<i>Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen</i>			
Työtyytyväisyysbarometrin johtajuusindeksi	3,6	3,6	3,6
Työtyytyväisyysbarometrin osaamisen johtamisindeksi	3,6	3,7	3,7
Työhyvinvointi-indeksi	3,7	3,8	3,8
Työtyytyväisyysbarometrin vastausprosentti ¹⁾	UM 84 % UE 66 %	UM 80 % UE 63 %	UM 85 % UE 70 %
Terveysprosentti (sairauspäivättömien osuus henkilöstöstä)	55 %	53 %	55 %

¹⁾ UM= ulkoasiainministeriö, UE= ulkomaanedustustot

01. Ulkoasiainhallinnon toimintamenot
 (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 213 489 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös:

- 1) kunniakonsulien menojen maksamiseen
- 2) valtion virastoille maksettavien tutkimus- ja kehittämistoiminnasta aiheutuvien kulutusmenojen maksamiseen
- 3) ulkoasiainhallinnon toimialaan liittyvien tutkimusapurahojen maksamiseen
- 4) Suomeen suuntautuvien ministerivierailujen menojen ja niihin liittyvän tilapäisen työvoiman palkkioiden ja työnantajamaksujen maksamiseen.

Ulkoasiainministeriössä lakkautetaan 10 ulkoasiainneuvoksen erittelyvirkaa 1.9.2015 lukien.

Selvitysosa:

Ulkoasiainhallinnon toimintamenot vuonna 2015 (euroa)

Ministeriö, 932 henkilötyövuotta	77 509 000
Toimintamenot	15 930 000
Henkilöstömenot	61 579 000

Edustustot, 91 toimipistettä, 562 henkilötyövuotta¹⁾

Toimintamenot	34 188 000
Henkilöstömenot	64 913 000

Hallinnonalan toimialavastaavat menot 36 879 000

Tietohallinto	24 000 000
Kiinteistöhallinto	10 879 000
Turvallisuus	2 000 000

Yhteensä 213 489 000

¹⁾ Toimipisteiden lukumäärä alueittain: Eurooppa 33, Itä 7, Aasia ja Amerikka 26, Afrikka ja Lähi-itä 20 ja pysyvät ja erityisedustustot 5 toimipistettä

Edustustojen henkilöstömenoissa on esitetty lähetetyn henkilökunnan peruspalkkojen lisäksi seuraavat ulkomaan edustautumisen korvaukset: paikallis-, puoliso- ja lapsikorvaus, olosuhdekorvaus, lasten koulutuskorvaukset, hautajais-, kotiloma- ja tapaamismatkat, lähetetyn henkilöstön terveydenhuoltoon liittyvät korvaukset, varustamiskorvaus, päivähoitokorvaus sekä muuttokorvaus. Paikalta palkatun henkilöstön henkilöstömenot sisältyvät edustustojen toimintamenoihin.

Hallinnonalan yhteisillä menoilla katetaan vuoden mittaan ko. toimialojen menoja sekä ministeriössä että edustustoissa.

Hallinnonalan julkisoikeudellisista suoritteista saamat tulot kertyvät pääasiassa edustustoista saatavista viisumituloista ja ne esitetään osana edustustojen toimintameno-

ja. Suurin osa tuotoista kertyy Suomen Venäjän edustustojen viisumituloista.

Toiminnan menot ja tulot (1 000 euroa)

	2013 toteutuma	2014 varsinainen talousarvio	2015 esitys
Bruttomenot	273 758	271 566	267 135
Bruttotulot	62 135	69 159	53 646
Nettomenot	211 623	202 407	213 489
Siirtyvät erät			
— siirtynyt edelliseltä vuodelta	24 028		
— siirtynyt seuraavalle vuodelle	12 956		

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma, julkisoikeudelliset suoritteet (1 000 euroa)

	2013 toteutuma	2014 varsinainen talousarvio	2015 esitys
Maksullisen toiminnan tuotot, suoritteiden myyntituotot	57 541	64 231	48 740
Maksullisen toiminnan kokonaiskustannukset			
— erilliskustannukset	15 496	17 576	17 422
— osuus yhteiskustannuksista	16 743	18 941	18 896
Kustannukset yhteensä	32 239	36 517	36 318
Kustannusvastaavuus (tuotot - kustannukset)	25 302	27 714	12 422
Kustannusvastaavuus, %	178	176	134

Määrärahan mitoituksessa on otettu huomioon nettobudjetoitavina tuloina ulkoasiainhallinnon suoritteiden maksuista annetun asetuksen (377/2014) mukaiset tulot sekä edustustojen pankkitilien korkotulot.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Maksullisen toiminnan tulojen vähentyminen (viisumien käsittelymaksut)	14 251
Tuottavuusohjelma	-241
Viisumitoiminnan järjestelmäkehitys	-820
Hallinnon tilatehokkuus (HO)	-40
Julkisen hallinnon atk-menosäästö, II-kohdennus (HO)	-678
Palkkaliukumasäästö	-469

Palkkausten tarkistukset	634
Säästöpäätös	-500
Toimintamenojen tuottavuussäästö	-1 004
Vuokramenojen indeksikorotus	229
Vuokramenojen indeksikorotusta vastaava säästö	-280
Yhteensä	11 082

2015 talousarvio	213 489 000
2014 talousarvio	202 407 000
2013 tilinpäätös	200 551 000

21. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tuottavuusmääräraha (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 1 155 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ministeriön hallinnonalan tuottavuuden edistämiseen tähtäävien investointien, selvitysten sekä koulutus- ja muiden palvelujen hankkimiseen.

Selvitysosa: Momentille on koottu hallinnonalan tuottavuustoimenpiteistä aiheutuneita säästöjä vastaavat määrärahat.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Tasomuutos	181
Yhteensä	181

2015 talousarvio	1 155 000
2014 talousarvio	974 000
2013 tilinpäätös	794 000

29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 16 449 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää myös kehitysyhteistyöhön käytettyjen ja kotimaasta hankittujen palvelujen ostoihin sisältyvien arvonlisäveromenojen maksamiseen.

Selvitysosa: Arvonlisäverolain mukaan ministeriöiden kehitysyhteistyötä varten kotimaasta ostamat palvelut ovat arvonlisäverollisia. Jotta arvonlisäverolla ei rasiteta Suomen kehitysyhteistyötä arvonlisäveromenot budjetoidaan erikseen.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Valtori-siirrot; siirto momentille 28.01.29	-3 178
Yhteensä	-3 178

2015 talousarvio	16 449 000
2014 talousarvio	19 627 000
2013 tilinpäätös	21 295 039

74. Talonrakennukset (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 9 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainhallinnon toimitilojen rakennus- ja korjaushankkeisiin.

Määrärahaa saa käyttää myös valtiolle vuokrattujen tilojen peruskorjausluonteisten korjaus- ja muutostöiden maksamiseen.

Momentilta voidaan maksaa myös ennakkomaksuja. Niiden osalta määräraha budjetoidaan maksuperusteisena.

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

New Delhin edustustokiinteistön peruskorjaus	5 600
Yhteensä	5 600

2015 talousarvio	9 600 000
2014 talousarvio	4 000 000
2013 tilinpäätös	4 000 000

10. Kriisinhallinta

Selvitysosa: Suomi osallistuu kriisinhallintatehtäviin eri puolilla maailmaa painopisteiden ollessa Libanonissa, Afganistanissa, Kosovossa, Georgiassa, Libyassa ja Ukrainassa. Sotilaallisiin ja siviilikriisinhallintatehtäviin palkattua henkilöstöä arvioidaan vuonna 2015 olevan noin 660 henkilöä.

Sotilaallisessa kriisinhallintaosallistumisen alueelliset painopisteet ovat Libanonissa ja Afganistanissa, mutta myös muualla Lähi-idässä sekä Afrikassa. Vuosina 2011 - 2013 tehtyjen linjausten mukaisesti suurin osallistumistaso tulee olemaan UNIFIL-operaatiossa Libanonissa ja RS-operaatiossa Afganistanissa. Suomen toiminnassa korostuu myös kriisialueiden omien turvallisuusrakenteiden ja oikeusvaltiokehityksen tukeminen ja turvallisuustoimijoiden kouluttaminen. Operaatio-osallistumisen ohella pyritään panostamaan lisääntyvästi kriisinhallinnan koulutusosaamisen viemiseen. Tavoitteena on vahvistaa kehittyvien maiden omaa kriisinhallintakykyä, erityisesti Afrikassa.

Siviilikriisinhallinnassa osallistumisen alueelliset painopisteet ovat Kosovossa, Afganistanissa, Georgiassa, Libyassa ja Ukrainassa. Osallistuminen keskitetään niihin ulko- ja turvallisuuspoliittisten tavoitteiden kannalta merkittäviin

operaatioihin, joissa Suomen panostuksella voidaan saavuttaa erityistä lisäarvoa ja vaikuttavuutta. Suurin osa Suomen siviilikriisinhallintaosallistumisesta suuntautuu Euroopan unionin operaatioihin.

20. Suomalaisten kriisinhallintajoukkojen ylläpitomenot (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 37 172 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) sotilaallisesta kriisinhallinnasta annetussa laissa (211/2006) tarkoitetun kriisinhallintahenkilöstön palkkaus-, päiväraha-, muonanparannusraha- ja koulutusmenojen sekä valtion eläkemaksun ja kriisinhallintahenkilöstölle palvelusajaksi otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen sekä sotilaallisen kriisinhallintahenkilöstön ryhmätapaturmavakuutusta vastaavien

etuuksien maksamiseen ja niistä aiheutuvien hallintokulujen maksamiseen

2) kansainvälisen kriisinhallintayhteistyön puitteissa annettavaan koulutukseen ja sen materiaalikuluihin

3) kansainvälisen kriisinhallintatyön puitteissa yksittäisille maille annettavaan tukeen puolustussektorilla ja vaikuttamistehtäviin konfliktien jälkeen

4) sellaisten kansainvälisten kriisinhallintaoperaatioiden taloudelliseen tukemiseen, joihin Suomi ei lähetä henkilöstöä tai muutoin osallistu.

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	EU:n taisteluosastojen koulutus- ja valmiusajan menot	1 020 000
03.	Liberian kriisinhallintaoperaation menot (UNMIL-operaatio)	489 000
04.	Suomen Kosovon kriisinhallintajoukon menot (KFOR-operaatio)	2 177 000
05.	Yhteiset menot	3 140 000
06.	Suomen Bosnia-Hertsegovinan kriisinhallintajoukon menot (EUFOR/ALTHEA-operaatio)	970 000
08.	SKJA:n menot (ISAF-operaatio), Afganistan	11 562 000
09.	Varalla käynnissä olevien operaatioiden lisämenoihin ja niiden jatkamiseen, mahdollisiin uusiin kriisinhallintaoperaatioihin sekä muihin kriisinhallintamenoihin	400 000
10.	Atalanta-operaation menot	711 000
11.	EUTM/Somalian koulutusoperaation menot	1 313 000
14.	Libanonin kriisinhallintaoperaation menot	13 455 000
15.	EUTM/Malin koulutusoperaation menot	1 145 000
16.	Malin YK-operaation menot (MINUSMA)	790 000
Yhteensä		37 172 000

Selvitysosa: Operaatioiden määrärahat on mitoitettu Suomen kriisinhallintajoukkojen vahvuuksien ja tehtävävaatimusten mukaisesti ottaen huomioon ne kriisinhallintaoperaatiot, joihin Suomi todennäköisesti tulee osallistumaan vuonna 2015. Näissä operaatioissa toimivan henkilöstön määrän arvioidaan vuonna 2015 olevan noin 530 sotilasta.

Pääosa momentin määrärahoista siirretään puolustusvoimien käyttöön. Sotilaallisen kriisinhallinnan kalusto- ja hallintomenot budjetoidaan puolustusministeriön pääluokkaan momentille 27.30.20.

YK:n maksamat palkkausmenokorvaukset on budjetoitu momentille 12.24.99.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Operaatioiden tarkentuneet suunnitteluperusteet	2 570
Säästöpäätös	-3 000
Tasomuutos	-18 700
Yhteensä	-19 130

2015 talousarvio	37 172 000
2014 talousarvio	56 302 000
2013 tilinpäätös	43 502 995

21. Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 15 360 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) kriisinhallintatoimintaan ulkomailla osallistuvasta suomalaisesta siviilihenkilöstöstä aiheutuvien erityismenojen ja Suomen siviilikriisinhallintatoiminnasta aiheutuvien muiden menojen maksamiseen
- 2) vaalitarkkailijoiden aiheuttamien menojen maksamiseen
- 3) siviilikriisinhallinnan tehtävissä toimivalle henkilölle otetun henkilövakuutuksen kustannusten maksamiseen

- 4) siviilikriisinhallinnan projekteihin ja koulutukseen
- 5) sellaisen rauhanvälittäjätoiminnan ja siihen liittyvän kapasiteetin vahvistamiseen, johon Suomi osallistuu, menoihin.

Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Käyttösuunnitelma (euroa)

01.	Siviilikriisinhallinta	14 660 000
02.	Vaalitarkkailijat	300 000
03.	Rauhanvälittäminen	400 000
Yhteensä		15 360 000

Selvitysosa: Suomi on osallistunut siviilikriisinhallintaan viime vuosina 100 - 150 asiantuntijan vuotuisella vahvuudella. Nykyisellä määrärahasolla tavoitteena on vakiinnuttaa Suomen lähettämien siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden lukumäärä keskimäärin 115 - 120 henkilöön.

Järjestöiltä saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.24.99.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Säästö päätös	-2 000
Yhteensä	-2 000
2015 talousarvio	15 360 000
2014 talousarvio	17 360 000
2013 tilinpäätös	13 576 709

30. Kansainvälinen kehitysyhteistyö

Selvitysosa: Kehityspolitiikka on olennainen osa Suomen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaa. Suomen kehityspolitiikan päätavoitteena on äärimmäisen köyhyyden poistaminen ja ihmisarvoisen elämän turvaaminen kaikille YK:n vuosituhatjulistuksen mukaisesti. Suomi edistää köyhien aseman vahvistamista ja eriarvoisuuden vähentämistä. Köyhyyden poistamisen rinnalla kehityspolitiikalla autetaan löytämään ratkaisuja myös muihin globaaleihin haasteisiin.

Suomen kehityspolitiikka on ihmisoikeusperustaista. Kehitysmaiden hallitukset ovat vastuussa toimistaan ennen kaikkea omille kansalaisilleen, mikä edellyttää oikeusvaltion periaatteiden noudattamista, hyvää hallintoa ja avoimuutta. Tavoitteena on, että köyhimmätkin ihmiset tuntevat oikeutensa ja kykenevät toimimaan niiden puolesta. Kehityspolitiikan muut pääperiaatteet ovat tuloksellisuus, vaikuttavuus, avoimuus ja johdonmukaisuus sekä keskittyminen vähiten kehittyneisiin maihin.

Suomen kehityspolitiikan painopisteet ovat valtioneuvoston kehityspoliittisen toimenpideohjelman mukaisesti ihmisoikeuksia edistävä, demokraattinen ja vastuullinen yhteiskunta, osallistava ja työllistävä vihreä talous, luonnonvarojen kestävä hallinta ja ympäristönsuojelu sekä inhimillisen kehityksen tukeminen. Näiden osalta korostuvat muuan muassa koulutus, kehitysmaiden omien voimavarojen kuten verotuksen kehittäminen, ympäristökysymykset sekä tuki demokratiakehitykselle. Läpileikkaavia tavoitteita ovat sukupuolten välinen tasa-arvo, eriarvoisuuden vähentäminen ja ilmastonkestävyys, joita edistetään valtavirtaistamalla, kohdennetuilla toimilla sekä poliittisella vaikuttamistyöllä.

Suomen kehityspolitiikkaa toteutetaan kahdenvälisesti, EU-tasolla, globaalitasolla monenkeskisesti ja temaattisesti eri toiminta-aloihin liittyen sekä yhteistyössä kansalaisyhteiskunnan kanssa. Nämä kanavat muodostavat toisiaan täydentävän kokonaisuuden, josta Suomen kehityspolitiikan vaikuttavuus maatasolla syntyy. Humanitaarisen avun tavoitteena on pelastaa ihmishenkiä, lievittää inhimillistä hätää ja ylläpitää ihmisarvoa kriisien aikana.

Suomen kehitysyhteistyö perustuu kehityspoliittisiin linjauksiin ja kehitysmaiden omiin kehitystarpeisiin ja kehityssuunnitelmiin. Työssä otetaan huomioon myös muun avunantajayhteistyön toiminta. Kehitysyhteistyön laatua parannetaan kehittämällä tulosperustaista toimintatapaa. Kehitysyhteistyön osapuolet vastaavat keskinäisten sitoumustensa täyttämisestä ja ovat yhdessä vastuussa kehitystulosten saavuttamisesta.

Suomen toiminnan painopiste on Afrikan ja Aasian vähiten kehittyneissä maissa ja niin sanotuissa hauraissa valtioissa. Kahdenvälistä yhteistyötä keskitetään pitkäaikaisiin kumppanuuksiin, jotta voidaan vähentää pirstaloitumista sekä rahoituksen että työn osalta.

Hallituksen tavoitteena on varmistaa määrärahakehitys, jonka puitteissa 0,7 % määrärahataso BKTL:stä voidaan saavuttaa. Vuoden 2015 kehitysyhteistyömäärärahojen tasoksi on talousarvioesityksessä arvioitu noin 0,50 % BKTL:sta.

Hallitus tavoittelee kehitysyhteistyömäärärahojen BKTL-osuuden kasvua ohjaamalla päästöoikeuksien huutokaupasta kertyvät tulot kehitysyhteistyöhön ja ilmatorahoitukseen osana Suomen virallista kehitysapua sitä mukaa kuin päästökauppatuloja kertyy. Suomi on sitoutunut kaikkein köyhimpien maiden (LDC-maat) saaman tuen osuuden säilyttämiseen vähintään 0,15 prosentissa BKTL:sta. Tavoite otetaan huomioon kehitysyhteistyön suunnittelussa ja sen saavuttamista seurataan säännöllisesti. Kööpenhaminan ilmastopuitesopimuksen (UNFCCC) 15. osapuolikokouksessa vuonna 2009 Suomi sitoutui osana EU:n lyhyen aikavälin rahoituslupausta 110 milj. euron osuuteen vuosien 2010 - 2012 aikana. Tämän lisäksi Cancunin (2010) päätösten mukaan teollisuusmaiden ehdollisena tavoitteena on saada aikaan 100 miljardin USD vuotuinen rahoitusvirta kehitysmaiden ilmastotoimiin vuoteen 2020 mennessä. Tämä summa koostuu teollisuus- ja kehitysmaiden yksityisestä ja julkisesta rahoituksesta sekä innovatiivisista rahoituslähteistä. Pitkän aikavälin julkisen ilmatorahoituksen volyymin tai taakanjaosta ei ole vielä sovittu, joten Suomen maksuosuutta ei tiedetä, mutta vuonna 2009 tehtyjen arvioiden mukaan Suomen vuotuinen budjettirahoitteinen maksuosuus olisi 70 - 200 miljoonan euron välillä. Lyhyellä tähtäimellä Suomen ilmatorahoituksen tason tulee pysyä vähintään lyhyen aikavälin ilmatorahoituskauden kokonaisrahoituksen keskimääräisellä tasolla. Vuoden 2015 talousarvioesityksessä arvioitu Suomen ilmatorahoituksen osuus varsinaisen kehitysyhteistyön momentilla on noin 87,7 miljoonaa euroa.

Tuloksellisuus, vaikuttavuus ja johdonmukaisuus

Suomen kehityspolitiikan tavoitteiden saavuttaminen näkyy muutoksina ja kehityksenä yhteistyömaissa ja maailmanlaajuisesti, kuten vuonna 2014 eduskunnalle annetussa selonteossa kehityspolitiikan vaikuttavuudesta ja johdonmukaisuudesta on kuvattu. Köyhyyden poistaminen ja kestävä kehitys edistäminen ovat moniulotteisia haasteita. Eri ulottuvuuksiin vaikuttamiselle ei ole olemassa yksiselitteisiä mittareita. Suomen kehitysyhteistyö on osa kansainvälisen yhteisön ja kumppanimaan yhteistä panosta, jolla kehitystä edistetään. Kansainvälisiä tuloksellisuuteen liittyviä sitoumuksia (Pariisin julistus, Accran toimintaohjelma ja Busanin loppuasiakirja) noudattamalla Suomi pyrkii parempiin kehitystuloksiin.

Monenkeskisten toimijoiden johtokuntatyöskentelyssä ja muussa vaikuttamistoiminnassa Suomi edistää YK-järjestelmän ja YK-järjestöjen sekä Maailmanpankin ja alueellisten kehityspankkien toiminnan tehokkuutta ja uudistumista. Monenkeskisten toimijoiden osalta on laadittu vaikuttamissuunnitelmat, jotka tehostavat Suomen vaikuttamistyötä.

Kotimaassa ulkoasiainministeriö kehittää omia ja muiden kehitysyhteistyötoimijoiden toimintatapoja linjauksilla, ohjeistuksilla ja koulutuksella. Toimintatapojen kehittämässä keskitytään vahvistamaan hanke- ja ohjelmayhteistyön tuloksellisuutta maatasolla. Sekä Suomea että kumppanimaita kuormittavaa rahoituksen ja toiminnan pirstaloituneisuutta hallitaan vähentämällä hankkeiden määrää, edistämällä avunantajien välistä työnjakoa ja keskittämällä apua pitkäaikaisille yhteistyömaille ja -kumppaneille.

Kehitysrahoituksen avoimuutta ja ennakoitavuutta pyritään parantamaan. Samoin kehitetään määrärahojen käyttöä mukaan lukien siirtyvien erien käyttö. Suomen suurlähetystöt kumppanimaita ovat keskeisessä roolissa, kun maaton tuloksia parannetaan. Edustustojen ja ulkoasiainministeriön yhteistyönä laaditut, tuloslähtöiset maaohjelmat ohjaavat yhteistyötä pitkäaikaisten kumppanimaiden kanssa, ja niitä seurataan ja päivitetään vuosittain.

Kehitysyhteistyön evaluointitoimi toimeenpanee laajojen kokonaisuuksien evaluointeja. Evaluoinneissa noudatetaan OECD:n kehitysapukomitea DAC:n periaatteita. Alueosastot vastaavat kahdenvälisen yhteistyön seurannasta ja arvioinneista.

Kehityspoliittinen toimikunta valtioneuvoston asettamana neuvoa-antavana elimenä arvioi kehitysyhteistyön laatua, vaikuttavuutta ja johdonmukaisuutta sekä seuraa määrärahakehitystä.

OECD:n kehitysapukomitea DAC on keskeisin kansainvälisen tason kehitysyhteistyön seurannasta ja raportoinnista vastaava elin. Suomi saa suosituksia kehitysapukomitean suorittamista neljän vuoden välein tehtävistä vertaisarvioista. Tuorein Suomen vertaisarvio on vuodelta 2012. Sen suositusten toimeenpanon välitarkastelu tehtiin vuonna 2014. YK seuraa vuosituhattavoitteiden edistymistä yksittäisten kehitysmaiden tasolla.

OECD/DAC:in tilastoinnissa seurataan myös ilmatorahoitushankkeita laadullisilla mittareilla koskien ilmastonmuutoksen hillintää ja ilmastonmuutokseen sopeutumista. Suomi hyödyntää ilmastohankkeiden suunnittelussa ja seurannassa näitä mittareita.

Monenkeskistä kehitysyhteistyötä toteutetaan kehityspoliittisen toimenpideohjelman mukaan tavoitteellisesti ja strategisesti. Vaikuttamistyötä terävöitetään keskittymällä rajallisiin kokonaisuuksiin. Monenkeskisten järjestöjen arvioinnissa Suomi on hyödyntänyt muun muassa OECD/DAC:n, MOPAN-verkoston (Multilateral Organizations Performance Assessment Network) ja Pariisin julistuksen toimeenpanon seurantamekanismin tuottamaa aineistoa samoin kuin organisaatioiden sisäisten arviointien tuloksia. Suomi on aktiivisesti osallistunut monenkeskisten organisaatioiden arviointiprosesseihin.

Julkisen kehitysavun määrärahat ja maksatukset (milj. euroa) sekä maksatusten %-osuus BKTL:sta

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Määrärahat yhteensä	746,1	830,4	915,6	965,6	1 073,8	1 173,1	1 118,3	1 015,3
Maksatukset	716,9	808,2	926,5	1 006,4	1 013,3	1 026,7	1 081,1	
%-osuus BKTL:sta	0,40	0,43	0,53	0,55	0,54	0,53	0,56	

Valtion kehitysyhteistyöhön kohdistettavat määrärahat vuonna 2015 hallinnonaloittain (1 000 euroa)

Ulkoasiainministeriön hallinnonalalla momentilla 24.30.66	788 222
Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muilla momenteilla	109 926
Sisäasiainministeriön hallinnonalalla	15 427
Valtiovarainministeriön hallinnonalalla	95 562
Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla	1 447
Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonalalla	210
Maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla	1 068
Työ- ja elinkeinoministeriön hallinnonalalla	1 420
Sosiaali- ja terveysministeriön hallinnonalalla	1 514
Ympäristöministeriön hallinnonalalla	481
Yhteensä	1 015 277

50. Valtionapu Teollisen yhteistyön rahasto Oy:lle

Momentille ei myönnetä määrärahaa.

Valtuus

Valtioneuvosto voi Teollisen yhteistyön rahasto Oy:stä annetun lain (291/1979) 3 §:n 4 momentin ja 3 a ja b §:n nojalla antaa määräämillään ehdoilla yhtiölle sitoumuksia siitä, että valtio korvaa yhtiölle sen luotonanto- ja takaustoiminnassa mahdollisesti syntyneitä tappioita sekä osake- ja osuussijoitusten menetyksiä ja arvonalennuksia ja valtio maksaa yhtiön ottamasta muusta kuin euromääräisestä lainasta mahdollisesti aiheutuvan kurssitappion. Sitoumuksia saa antaa siten, että niiden piiriin kuuluvien maksettujen luottojen, osake- ja osuussijoitusten ja ta-

kausten yhteinen pääomamäärä saa olla vasta-arvoltaan enintään 168 187 926 euroa ja nostettujen muiden kuin euromääräisten lainojen yhteinen pääoma enintään 100 000 000 euroa.

2015 talousarvio	—
2014 talousarvio	—
2013 tilinpäätös	—

66. Varsinainen kehitysyhteistyö (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 801 422 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) käyttösuunnitelmassa yksilöidyistä käyttötarkoituksista aiheutuvien menojen maksamiseen

2) kehitysyhteistyöhallintoon liittyvien valtion kulutusmenojen, ei kuitenkaan palkkausmenojen, maksamiseen

3) humanitaariseen apuun, johon tarkoitettuja määrärahoja voidaan käyttää muiden kuin kehitysmaiden avustamiseen vain poikkeuksellisen laajan humanitaarisen kriisin niin edellyttäessä kyseisen maan apupyynnön pohjautuen ja vain mikäli valtioneuvosto niin päättää

4) Finnfundin toteuttamaan erityisriskirahoituksen tappioiden korvaamiseen

5) ministeriön ja Norjan ulkoministeriön, Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) ja Itävallan kehitysyh-

teistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeiden menojen maksamiseen

Momentin määrärahoista veloitetaan valtion virastojen ja laitosten osallistumisesta kehitysyhteistyöhön annetussa laissa (382/1989) tarkoitetuista kehitysyhteistyötehtävistä virastolle tai laitokselle aiheutuvat kustannukset.

Momentilta voidaan myöntää valtionavustusta.

Momentilta maksettaviin kulutus- ja investointimenoihin liittyvät arvonlisäveromenot saa maksaa hallinnonalan arvonlisäveromomentilta 24.01.29.

Käyttösuunnitelma (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	268 568 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö ¹⁾	234 435 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	25 158 000
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	57 300 000
5.	Humanitaarinen apu	74 800 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	7 961 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	2 700 000
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa ry.) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	114 000 000
9.	Korkotuki-instrumentti	16 500 000
Yhteensä		801 422 000

¹⁾ Sisältää ministeriön ja Norjan ulkoministeriön yhteistoimintahankkeen menoja 400 000 euroa, ministeriön ja Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) yhteistoimintahankkeen menoja 12 300 000 euroa ja ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) yhteistoimintahankkeen menoja 500 000 euroa.

Valtuus

Vuoden 2015 aikana saa tehdä uusia kehitysyhteistyösopimuksia ja antaa sitoumuksia, joista aiheutuu menoja

vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä enintään 487 686 000 euroa.

Myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakautuminen (euroa)

1.	Monenkeskinen kehitysyhteistyö	29 146 000
2.	Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö	257 700 000
3.	Euroopan kehitysrahasto	-
4.	Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö	39 090 000
5.	Humanitaarinen apu	45 000 000
6.	Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus	1 350 000
7.	Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus	-
8.	Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa) ja kehitysyhteistyötiedotukselle	100 400 000
9.	Korkotuki-instrumentti	15 000 000
Yhteensä		487 686 000

Selvitysosa:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	2017	2018	2019—	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Kehitysyhteistyövaltuus						
Ennen vuotta 2015 tehdyt sitoumukset	599 596	487 557	399 197	201 694	836 258	2 524 301
Vuoden 2015 sitoumukset	-	156 100	151 951	134 060	45 575	487 686
Menot yhteensä	599 596	643 657	551 148	335 754	881 833	3 011 987

1. Monenkeskinen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 268 568 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 29 146 000 euroa.

Tuki kohdennetaan YK:n alaisille järjestöille, ohjelmille ja rahastoille, kansainvälisille ja alueellisille kehitysrahoituslaitoksille yleisavustuksina, jäsenmaksuina ja mak-suosuuksina, kumppanuushankkeisiin ja temaattisena tukena. Tukea ohjataan kehityspoliittisen toimenpideohjelman painopisteiden mukaisesti, jonka myötä Suomi vahvistaa panostusta monenkeskisiin järjestöihin ja kehitysrahoituslaitoksiin toimien niissä tavoitteellisesti ja strategisesti.

Monenkeskisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma (1 000 euroa, arvio)

YK-järjestöt	116 370
YK:n kehitysohjelma (UNDP)	15 600
YK:n lastenrahasto (UNICEF)	20 000
YK:n väestörahas-to (UNFPA)	33 550
YK:n tasa-arvojärjestö (UN Women)	14 000
Muut	33 220
Maailmanpankkiryhmä	94 958
Kansainvälinen kehitysjärjestö (IDA)	84 316
Velkahelpotusohjelmat (HIPC, MDRI)	7 792
Maailmanpankkiryhmän kumppanuusohjelmat	2 850
Alueelliset kehitysrahoituslaitokset	42 159
Afrikan kehityspankki (AfDB) ja Afrikan kehitysrahasto (AfDF)	36 309
Aasian kehityspankki (ADB) ja Aasian kehitysrahasto (AsDF)	5 250
Latinalaisen Amerikan kehityspankin (IDB), pääomankorotus	600
Muut monenkeskiset järjestöt	13 783
Maailmanlaajuinen ympäristörahas-to (GEF)	4 325
Muut	9 458

Jakamaton	1 298
Yhteensä	285 568

Monenkeskisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaltuuksien jakosuunnitelma (1 000 euroa, arvio)

Jakamaton	29 146
Yhteensä	29 146

2. Maa- ja aluekohtainen kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 234 435 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 257 700 000 euroa.

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön jakosuunnitelma (1 000 euroa, arvio)

Afrikka ja Lähi-itä	152 800
Pitkäaikaiset yhteistyömaat	86 760
Etiopia	14 000
Kenia	10 000
Tansania	26 000
Mosambik	22 140
Sambia	14 620
Hauraat valtiot	21 160
Etelä-Sudan	3 000
Somalia	10 000
Palestiinalaisalueet	8 160
Afrikan alueellinen ja muu yhteistyö	24 440
Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka	5 900
Muu Afrikan alueellinen (Syyria ja lähialueet)	5 000
Itä- ja Länsi-Afrikka	7 200
Eteläinen Afrikka	4 640
Muu Afrikan alueellinen	1 700
Paikallinen yhteistyö	7 240
Lähi-itä ja Pohjois-Afrikka	940
Itä- ja Länsi-Afrikka	2 400

Eteläinen Afrikka	3 900
Yhteistoimintahankkeen DFIDn osuus	12 300
Yhteistoimintahankkeen ADAn osuus	500
Yhteistoimintahankkeen Norjan ulkoministeriön osuus	400
Aasia	62 115
Pitkäaikaiset yhteistyömaat	23 635
Nepal	18 885
Vietnam	4 750
Hauraat valtiot	26 000
Afganistan	20 000
Myanmar	6 000
Alueellinen ja muu yhteistyö	11 080
Mekongin alueellinen ja temaattinen yhteistyö	8 870
Muu alueellinen ja temaattinen yhteistyö	2 210
Paikallinen yhteistyö	1 400
Latinalainen Amerikka	7 320
Alueellinen ja muu yhteistyö	6 840
Andien alueellinen yhteistyö	3 600
Keski-Amerikan alueellinen yhteistyö	1 820
Muu alueellinen ja temaattinen yhteistyö	1 420
Paikallinen yhteistyö	480
Länsi-Balkan	1 500
Länsi-Balkan	1 200
Paikallinen yhteistyö	300
Itä-Eurooppa ja Keski-Aasia	10 700
Itä-Eurooppa ja Keski-Aasia	10 025
Paikallinen yhteistyö	675
Jakamaton	-
Yhteensä	234 435

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön myöntö- ja sopimusvaluuksien jakosuunnitelma (1 000 euroa, arvio)

Jakamaton	257 700
Yhteensä	257 700

Maa- ja aluekohtaisen kehitysyhteistyön lähtökohtana ovat yhteistyökumppanien kehityssuunnitelmat ja köyhyydenvähentämisstrategiat. Suomen tuki kohdistetaan kehityspoliittisen ohjelman painopisteiden mukaisesti tavoitteena köyhyyden poistaminen ja ihmisarvoisen elämän turvaaminen kaikille YK:n vuosituhatjulistuksen kehitystavoitteiden mukaisesti käyttämällä eri kahdenkeskisen yhteistyön muotoja monipuolisesti ja toisiaan täydentäen. Hauraiden valtioiden erityistarpeet huomioidaan tukemalla niitä kohti rauhaa ja kehitystä. Tukea oh-

jataan myös alueelliseen yhteistyöhön. Käyttösuunnitelma-kohtaan osoitettuja määrärahoja käytetään edustustoissa paikallisen yhteistyön hankkeisiin.

3. Euroopan kehitysrahasto

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 25 157 000 euroa.

Tuki kohdennetaan EU:n ja AKT-maiden (Afrikan, Karibian ja Tyynenmeren -maiden) väliseen kehitys- ja muuhun yhteistyöhön Eurooppalaisen kehityspoliittisen konsensuksen ja Cotonou-kumppanuussopimuksen linjausten mukaisesti, sekä Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen neljännessä osassa tarkoitettujen marentakaisten maiden ja alueiden kanssa tehtävään yhteistyöhön. Cotonoun sopimukseen perustuva kehitys- ja muu yhteistyö AKT-maille rahoitetaan Euroopan Kehitysrahastosta (European Development Fund, EKR).

4. Maittain kohdentamaton kehitysyhteistyö

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 57 300 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaluuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 39 090 000 euroa. Tukea kohdennetaan YK:n alaisten järjestöjen, ohjelmien ja rahastojen sekä kehitysrahoituslaitosten alaisiin temaattisiin ohjelmiin. Käyttösuunnitelma-kohtaan jakamatonta määrärahaa tullaan kohdentamaan demokratia- ja kehitystukea koskeviin hankkeisiin. Tukea kohdennetaan myös humanitaariseen miinatoimintaan.

Käyttösuunnitelma-kohtasta voidaan myöntää tukea myös Kansainvälisen liikkuvuuden ja yhteistyön keskuksen (CIMO) hallinnoimiin korkeakoulujen vaihto-ohjelmaan (North South South) ja korkea-asteen oppilaitosten kapasiteetin vahvistamisen tukiohjelmaan yhteensä enintään 5 700 000 euroa.

5. Humanitaarinen apu

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 74 800 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaluuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 45 000 000 euroa.

Tuki kohdennetaan tarvelähtöisesti luonnonkatastrofien, humanitaaristen kriisien ja aseellisten konfliktien uhreille puolueettomuuden, tasapuolisuuden ja humaaniisuuden periaatteita noudattaen. Humanitaarisen avun tavoitteena on ihmishenkien pelastaminen, ihmisten hädän lievittäminen ja kaikkein heikoimmassa asemassa olevien auttaminen. Humanitaarinen apu ohjataan YK-järjestöjen, kansainvälisen Punaisen Ristin ja puolikuun liikkeen sekä EU komission sertifioimien kotimaisten humanitaaristen avustusjärjestöjen kautta.

Humanitaarisesta avusta rahoitetaan myös keskeisten kansainvälisten humanitaaristen järjestöjen yleisavustukset, joita ovat: YK:n pakolaisjärjestö (UNHCR), YK:n Palestiinan pakolaisten avustusjärjestö (UNRWA), YK:n

humanitaarisen avun koordinaatioyksikkö (OCHA), YK:n keskitetty hätäapurahasto (CERF) ja YK:n kansainvälinen strategia tuhojen vähentämiseksi (UNISDR). Humanitaarisesta avusta rahoitetaan myös Punaisen Ristin Kansainvälistä Komiteaa (ICRC).

Humanitaarisen avun tuloksellisuutta seurataan humanitaarista apua antavien avustusjärjestöjen omien tuloksellisuutta arvioivien tunnuslukujen sekä ministeriön vaikuttamissuunnitelmien avulla

6. Kehitysyhteistyön suunnittelu ja tukitoiminnot sekä kehityspoliittinen tiedotus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 7 961 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 1 350 000 euroa.

Määrärahat kohdennetaan seuraaviin käyttötarkoituksiin: kehityspoliittinen suunnittelu- ja tutkimustoiminta, kehitysyhteistyön henkilöstön koulutus- ja valmennustoiminta, kehitysviestintä ja kehityskasvatus, vapaaehtoisrahoitus OECD:n kehitysapukomitean alaiseen työhön sekä kehitysyhteistyön tietojärjestelmien ja muun kehitysyhteistyöhallinnon kehittämiseen. Käyttösuunnitelmakohdasta voidaan myöntää Suomen Akatemian hallinnoimaan kehitystutkimukseen määrärahaa enintään 2 825 000 euroa.

7. Kehitysyhteistyön evaluointi ja sisäinen tarkastus

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 2 700 000 euroa.

Määrärahat kohdennetaan kehitysyhteistyön sisällön, laadun ja hallinnollisten toimintatapojen sekä varainkäytön tehokkuuden ja tarkoituksenmukaisuuden vahvistamiseksi.

8. Tuki kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyölle, Kehitysyhteistyön Palvelukeskukselle (KePa ry.) ja kehitysyhteistyötiedotukselle

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 114 000 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 100 400 000 euroa.

Tuesta noin 70 % kohdennetaan kumppanuusjärjestöjen kautta ja loput muiden kansalaisjärjestöjen kautta. Tuki kehitysyhteistyötiedotukselle on tarkoitettu kansalaisjärjestöjen Suomessa tapahtuvaan viestintään ja globaalikasvatukseen. Lisäksi tukea voidaan myöntää kansainvälisille kansalaisjärjestöille (INGOt) ja EU-rahoitteisten hankkeiden kansallisiin osuuksiin. Suomen Unicefille, Suomen UN Womenille ja Suomen Pakolaisavulle voidaan myöntää harkinnanvaraista tukea niiden kotimaassa harjoittamaan toimintaan, sekä YK-liitolle sen kehitysviestintä- ja globaalikasvatustoimintaan, enintään yhteensä 1 150 000 euroa vuonna 2015.

Kansalaisjärjestöjen kehitysyhteistyö täydentää ja tukee julkista kahdenvälistä, monenkeskistä ja EU:n kehitysyhteistyötä. Järjestöjen erityinen lisäarvo on toiminta kehitysmaissa ruohonjuuritasolla. Järjestöjen kautta kanavoitava apu vahvistaa kehitysmaiden kansalaisyhteiskuntaa. Tukea myönnetään hankkeisiin, jotka täyttävät asetetut laatukselliset ja edistävät kehityspoliittisen toimenpideohjelman tavoitteiden toteutumista.

9. Korkotuki-instrumentti

Käyttökohteeseen ehdotetaan määrärahoja 16 500 000 euroa sekä uusia myöntö- ja sopimusvaltuuksia vuoden 2015 jälkeisille vuosille yhteensä 15 000 000 euroa.

Valtioneuvoston Suomen kehityspoliittisessa toimenpideohjelmassa on päätetty, että kehitetään korkotukiluottoinstrumentin korvaavia, kehityspoliittisia tavoitteita edistäviä ja muuta kehityspoliittista keinovalikoimaa täydentäviä yhteistyömuotoja. Tämän johdosta korkotuki-instrumentti on lopetettu, eikä uusia hankkeita oteta valmisteluun. Koska hankkeiden valmisteluprosessi on pitkä ja kustannuksista vastaa kumppanimaa ja/tai vientiyritys, valikoitujen pitkälle valmistelussa ehtineiden hankkeiden valmistelua kuitenkin jatketaan.

Määrärahat kohdennetaan tukemaan kehitysmaiden taloudellista ja sosiaalista kehitystä OECD:n vientiluottoja ja korkotukiluottoja koskevan niin sanotun konsensussovimuksen mukaisesti. Kehitysmaihin myönnettävistä korkotukiluotoista on säädetty Suomen laissa (1114/2000). Määrärahaa käytetään myös myönnettyjen luottojen käytön seurantaan ja valvontaan sekä hankkeiden valmisteluun ja arviointiin sekä hankkeisiin liittyvään teknisen avun tukemiseen.

Yhteistoimintahankkeista saatavat tulot on budjetoitu momentille 12.24.99.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Yhteistoimintahankkeiden menot	740
Säästöpäätös	-53 000
Tasomuutos	-38 162
Yhteensä	-90 422

2015 talousarvio	801 422 000
2014 talousarvio	891 844 000
2013 tilinpäätös	940 392 000

88. *Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahasto Oy) pääoman korottaminen* (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 10 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää Finnfundin (Teollisen yhteistyön rahastoOy) uusien osakkeiden merkitsemisestä valtiolle aiheutuvien menojenmaksamiseen.

2015 talousarvio	10 000 000
2014 talousarvio	10 000 000
2013 tilinpäätös	18 000 000

90. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan muut menot

Selvitysosa:

Kioton joustomekanismit

Tavoitteena on vahvistaa Suomen toimintaa kansainvälisessä ympäristöpolitiikassa, mihin pyritään mm. toteuttamalla Kioton pöytäkirjan joustomekanismeja kehitys- ja muissa maissa. Ulkoasiainministeriö huolehtii ns. puhtaan kehityksen mekanismin kautta hankittavista päästövähennyksistä hallituksen energia- ja ilmastopoliittisen strategian mukaisesti.

Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö

Hallitusohjelman mukaisesti Suomi tehostaa toimintaansa pohjoisilla alueilla tehtävässä alueellisessa yhteistyössä. Toiminnassa painotetaan ensisijaisesti pohjoisen ulottuvuuden politiikkaa sekä monenvälistä yhteistyötä pohjoisissa alueneuvostoissa, kuten Itämeren valtioiden neuvostossa, Barentsin euroarktisessa neuvostossa ja Arktisessa neuvostossa. Lisäksi tuetaan hallituksen Venäjä-toimintaohjelman toimeenpanoa, jossa yhtenä painopistealueena on Suomen ja Venäjän välisen liikkuvuuden edistäminen.

Pohjoisen ulottuvuuden tavoitteita ovat mm. ympäristönsuojelu, terveyden edistäminen sekä alueellisten liikenne- ja logistiikkaratkaisujen kehittäminen. Lisäksi yhteistyötä pohjoisilla alueilla ohjaavat EU:n Itämeren alueen strategia ja Suomen arktisen strategian tavoitteet.

50. Eräät valtionavut (kiinteä määräraha)

Momentille myönnetään 1 650 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää valtionavustusten maksamiseen käyttösuunnitelmassa mainituille yhteisöille.

Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotukseen varatusta määrärahasta osoitetaan Eurooppalainen Suomi ry:lle 220 000 euroa ja Vaihtoehto EU:lle Tiedotuskeskus ry:lle 45 000 euroa.

Käyttösuunnitelma (euroa)

Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	464 000
Suomen YK-liitto, ml. YK-juhlavuosi	374 000
Saamelaisneuvosto	71 000
Etyjin toimintaa tukevat järjestöt sekä ihmisoikeusjärjestöt	28 000
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	65 000
Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU ja Ety-yhdistys STETEn tuki	160 000
Suomen Atlantti-seura	85 000
Crisis Management Initiative ry	320 000
Kuurojen Maailmanliitto	50 000

Muut kansainvälistä toimintaa harjoittavat järjestöt	33 000
Yhteensä	1 650 000

Selvitysosa:

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Crisis Management Initiative ry	-69
Euroopan parlamentin Suomen edustajien vaaleihin liittyvä tiedotus	-100
Kansalaisjärjestöjen Eurooppa-tiedotus	-19
Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU ja Ety-yhdistys STETEn tuki	-7
SPR:n kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja Geneven sopimusten tunnetuksi tekeminen Suomessa	3
Suomen Atlantti-seura	-4
Suomen YK-liitto	-10
Suomen YK-liitto, erityisavustus YK-juhlavuoteen	100
Yhteensä	-106

2015 talousarvio	1 650 000
2014 talousarvio	1 756 000
2013 tilinpäätös	1 733 284

51. Häädänalaisten avustaminen (arviomääräraha)

Momentille myönnetään 45 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) konsulipalvelulain mukaan häädänalaisessa asemassa olevienhenkilöiden kotiuttamisesta ja avustamisesta aiheutuvien menojenmaksamiseen

2) edellisistä aiheutuviin tileistä poistoihin

3) avustuksien maksamiseen ulkomailla.

2015 talousarvio	45 000
2014 talousarvio	45 000
2013 tilinpäätös	29 495

66. Eräät jäsenmaksut ja rahoitusosuudet (siirtomääräraha 2 v)

Momentille myönnetään 81 455 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää ulkoasiainministeriön toimialaan liittyvienjärjestöjen jäsenmaksujen ja vapaaehtoisten rahoitusavustusten maksamiseen.

Selvitysosa:

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Maksuusuu Pohjoismaiden ministerineuvoston talousarvioon	22 776 000
Maksuusuu YK:n talousarvioon	10 231 000
Maksuusuu YK:n rauhanturvajoukoille	28 445 000
Maksuusudet muille YK:n alaisille järjestöille ja rahastoille	2 428 000
Kemiallisen aseiden kieltojärjestön jäsenmaksu (OPCW)	395 000
Euroopan Neuvoston jäsenmaksut	3 380 000
OECD:n jäsenmaksu	2 521 000
WTO:n jäsenmaksu	927 000
Maksuusudet Etyjin talousarvioihin	3 785 000
Ydinkoekieltosopimus; Suomen maksuusuu valmistelukomitean kustannuksista	573 000
Maksuusuu kansainväliselle rikostuomioistuintielle (ICC)	1 080 000
Muut jäsenmaksut	4 914 000
Yhteensä	81 455 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Euroopan Neuvoston jäsenmaksut	-150
Maksuusudet Etyjin talousarvioihin	-50
Maksuusudet muille YK:n alaisille järjestöille ja rahastoille	-469
Maksuusuu kansainväliselle rikostuomioistuintielle	68
Maksuusuu Pohjoismaiden ministerineuvoston talousarvioon	-1 816
Maksuusuu YK:n rauhanturvajoukoille	-1 614
Maksuusuu YK:n talousarvioon	-949
Muut jäsenmaksut	-106
OECD:n jäsenmaksu	84
WTO:n jäsenmaksu	-43
Ydinkieltoisuus; Suomen maksuusuu valmistelukomitean kustannuksista	-7
Yhteensä	-5 052

2015 talousarvio	81 455 000
2014 talousarvio	86 507 000
2013 tilinpäätös	90 051 000

67. Kansainvälisen ilmastopoliittisen yhteistyön menot (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 100 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) kansainvälisen ilmastopoliittisen yhteistyön kehityksmaiden kanssa

2) Suomen Kioton joustomekanismeja koskevan koeohjelman ja sen hankkeiden kustannuksiin.

Selvitysosa: Energia- ja ilmastopoliittisen strategian mukaisesti ulkoasiainministeriö huolehtii ns. puhtaan mekanismin kautta hankittavista päästövähennyksistä. Koeohjelman kustannusten osalta määrärahat osoitetaan ulkoasiainministeriölle. Koeohjelman kustannuksiin kuuluu myös eräitä ns. yhteistoteutushankkeisiin kuuluvia kustannuksia.

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Säästöpäätös	-400
Yhteensä	-400

2015 talousarvio	100 000
2014 talousarvio	500 000
2013 tilinpäätös	500 000

68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö
 (siirtomääräraha 3 v)

Momentille myönnetään 1 600 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) pohjoisen ulottuvuuden politiikkaa tukeviin hankkeisiin
- 2) Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen monenvälisiin hankkeisiin

3) hallituksen Venäjä-toimintaohjelman toimeenpanoa tukeviin hankkeisiin

4) kansainvälisten rahoituslaitosten yhteydessä toimivien rahastojen tukemiseen

5) kansainvälisissä järjestöissä, rahoituslaitoksissa tai näitä vastaavissa organisaatioissa toimivien asiantuntijoiden rahoittamiseen

6) Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön sekä Venäjä-toimintaohjelman toimeenpanon tukemiseen liittyvien valtion kulutusmenojen maksamiseen.

Selvitysosa:

Valtuuden käyttöön liittyvistä sitoumuksista ja sopimuksista aiheutuvat valtion menot (1 000 euroa)

	2015	2016	Yhteensä vuodesta 2015 lähtien
Valtuus			
Ennen vuotta 2015 tehdyt sitoumukset	300	300	600
Menot yhteensä	300	300	600

Määrärahalla edistetään Suomen kansallisia tavoitteita Itämeren alueen yhteistyössä sekä tuetaan Suomen arktisen strategian toimeenpanoa. Tavoitteena on edistää kansainvälisen rahoituksen ohjautumista Suomelle tärkeisiin hankkeisiin.

Määrärahan arvioitu käyttö (euroa)

Itämeren alueen ja pohjoisen ulottuvuuden yhteistyö	400 000
Arktisen ja Barentsin alueen yhteistyö	500 000
Venäjä-toimintaohjelman toimeenpano	400 000
NEFCO:n ympäristökehitysrahasto	300 000
Yhteensä	1 600 000

Määrärahan mitoituksessa huomioon otetut muutokset (1 000 euroa)

Säästöpäätös	-1 600
Yhteensä	-1 600

2015 talousarvio	1 600 000
2014 talousarvio	3 200 000
2013 tilinpäätös	3 200 000

95. *Kurssivaihtelut* (arviomääräraha)

Momentille myönnetään nettomäärärahaa 1 000 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

1) ulkoasiainministeriön vahvistamien tilikurssien ja pankkienvirallisten päiväkurssien välisten laskennallisten kurssierojen kattamiseen

2) muiden valuuttamääräisten ulkomaisten maksujen laskennallisten kurssierojen kattamiseen.

2015 talousarvio	1 000 000
2014 talousarvio	1 000 000
2013 tilinpäätös	981 948

24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala*99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot*

Momentille arvioidaan kertyvän 15 990 000 euroa.

Selvitysosa: Tulot kertyvät kansainvälisten järjestöjen jäsenmaksujen ja maksuosuuksien sekä kehitysavun palautuksista, YK:n sotilaallisesta kriisinhallinnasta maksamista palkkausmenokorvauksista sekä muista tuloista, joita ei ole nettoutettu hallinnonalan menomomenteille.

Tuloista 400 000 euroa aiheutuu ministeriön ja Norjan ulkoministeriön, 500 000 euroa ministeriön ja Itävallan kehitysyhteistyöviraston (ADA) ja 12 300 000 euroa mi-

nisteriön ja Britannian kehityspoliittisen osaston (DFID) osuuksista ao. yhteistoimintahankkeisiin. Yhteistoimintahankkeista saatavilla tuloilla katetaan ao. yhteistoimintahankkeiden menot, jotka on budjetoitu momentille 24.30.66. Sotilaallisen kriisinhallinnan operaatioista aiheutuvat menot on budjetoitu momentille 24.10.20.

2015 talousarvio	15 990 000
2014 talousarvio	17 260 000
2013 tilinpäätös	13 027 321